

Teruggang in taal en rekenen moet
worden gestopt: gebrek
bij leer

Opinie

Grotere rol voor onderwijs in strijd
tegen kansongelijkheid: 'Bundel
je krachten, werk samen'

Opnieuw ondersch
je krachten, werk samen'

erwijs in strijd
ongelijkheid: 'Bundel
je krachten, werk samen'

> FOR SOCIETY

TAAAL- EN DENKONTWIKKELEND OPLEIDEN: EEN ZAAK VAN ONS ALLEMAAL

Hoe ondersteunen we studenten in de ontwikkeling van het denken, spreken, lezen en schrijven over het vak?

Fontys Kind en Educatie

Marina Bouckaert, Katinka de Croon, Vital Hanssen & Esther Somers

Achtergrond Fontys Kind en Educatie

- Vier locaties
- Noord-Brabant en Limburg
- Samen opleiden, samen professionaliseren, samen onderzoeken in partnerschap met werkveld
- Sinds 2016 structureel aandacht voor taalbeleid
- Uitwerking: scala aan activiteiten en vormen

Van voorbeelden van ‘goede praktijk’...

...naar goede praktijkvoorbeelden

“Een presentatie door de directe betrokkenen van een concrete praktijk (*voorbeeld*), waarin wordt blootgelegd (*getoond*) wat er concreet gebeurt (*beschrijvend*) en waarom het op deze wijze gebeurt (*verklarend*).”

Concrete voorbeelden én reflectieve verantwoording, bedoeld om te “problematiseren, releveren en inspireren”

ONDERWIJS IN MEERTALIGE CONTEXTEN

Onze student ontwikkelt zich op het gebied van kennis en inzichten:

- vakconcepten
- vakdidactiek

INTERACTIE

- taal-/denkvaardigheden
- correct en passend taalgebruik

TAAL

BOHO

PPO

KO

REWI

OJW

WAT VRAAGT DAT VAN MI ALS DOCENT?

Jij als docent begeleidt de ontwikkeling van het denken, spreken en schrijven over het vak door:

- het aanreiken van de benodigde kennis en taal
- ruimte te bieden die kennis en taal te (leren) gebruiken
- daar feedback op te geven

Fontys > FOR SOCIETY

ontwikkeld door **FKE**

ONTWIKKELING VAN

TAAL-/DENKONTWIKKELEND OPLEIDEN

LEES-/DENKONTWIKKELEND OPLEIDEN

BREDE

Onze student:

- ontwikkelt een positieve leesattitude
- wordt een lezende leraar
 - vakliteratuur
 - jeugdliteratuur

INTERACTIE

- kennis van jezelf, de ander en de wereld
- kennis van tekstsoorten

EN ZO LUKT ONS DAT!

Jij als docent begeleidt de ontwikkeling van lezen en leesattitude door:

- rolmodel te zijn in het omgaan met rijke teksten
- ruimte te maken voor interactie over deze teksten

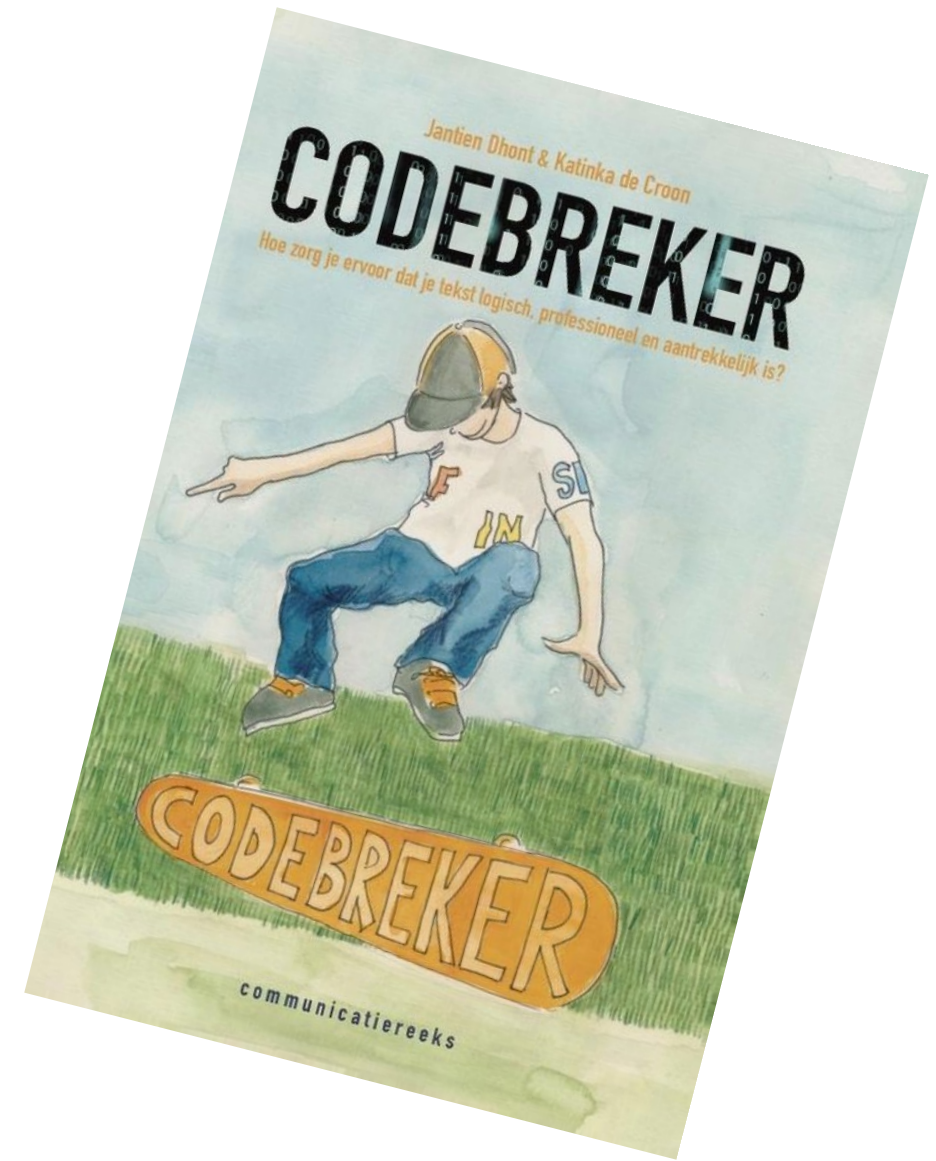

PROFESSIELE TAALVAARDIGHEID

KIJK, DEZE LEERKRACHTEN DRAGEN BIJ AAN GELIJKE ONDERWIJSKANSSEN VOOR IEDE R KIND > FOR SOCIETY

Van taalfoutenbeleid...

...naar taal- en leesontwikkellend opleiden

Van locatiespecifiek...

(bottom up, FKE-taalexperts, eigen initiatief)

...naar opleidingsbreed

(top down, alle FKE-docenten, gezamenlijke verantwoordelijkheid)

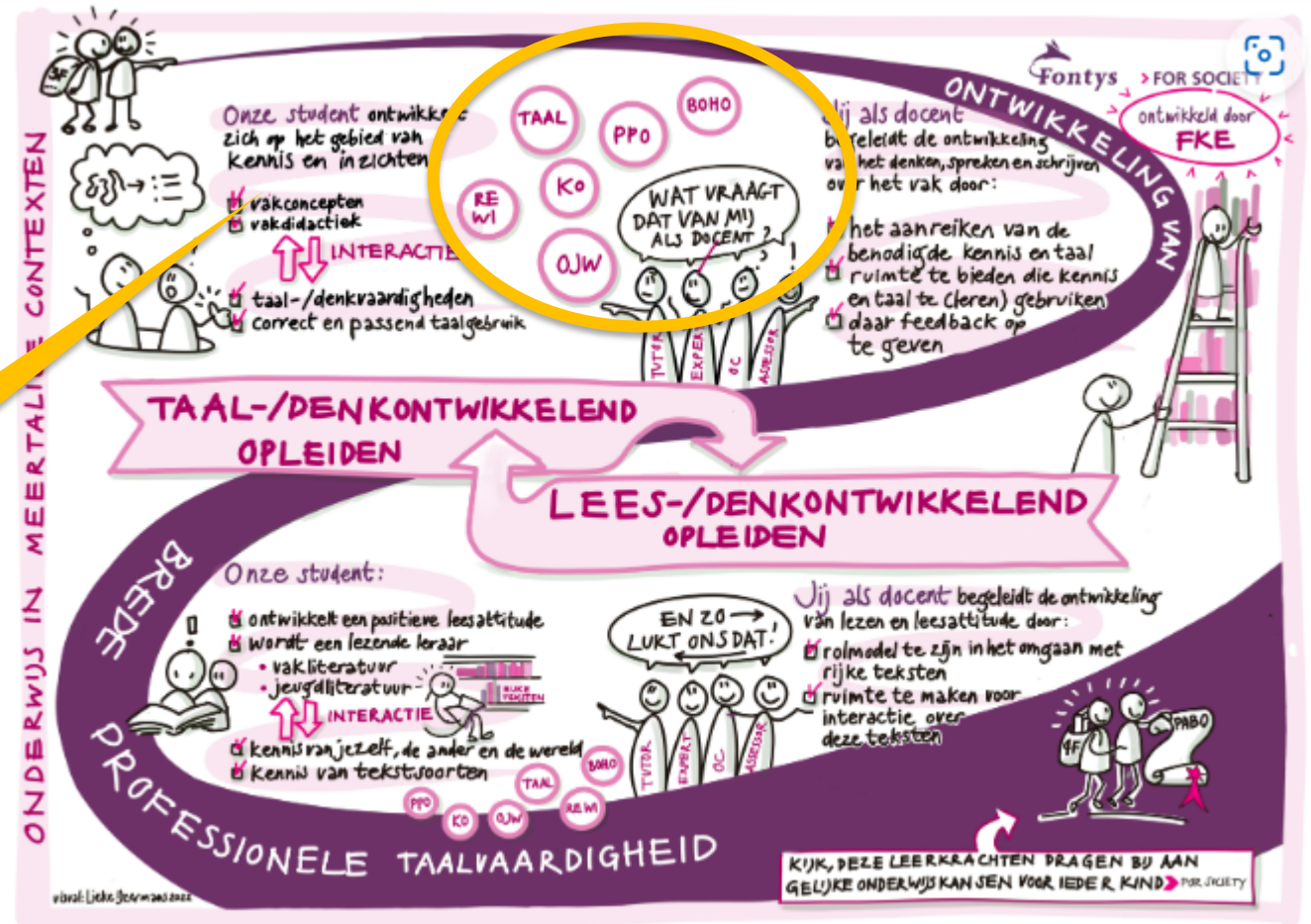
- Curriculumkaders (o.a. opleidingsvisie, feedbackgeletterdheid)
- Toetskaders (o.a. portfolio, 4F-toets)
- Draagvlak vanuit MT (o.a. uren)

En dan ligt de bal weer bij...

- Locaties en teams
- Vakdomeinen
- Samen met FKE-taalexperts

Kennis van
het vak
centraal

Nog meer verschuivingen

- Van de ontwikkeling van correcte schriftelijke taalvaardigheid
- Naar de ontwikkeling van kennis en denken over het vak én de taal die daarvoor nodig is

Nog meer verschuivingen

- Studenten worden ‘vanzelf’ taalvaardig op 4F-niveau (of met hulp van een taaldocent)
- Alle opleidingsdocenten ondersteunen studenten bij de ontwikkeling van hun kennis en denken over het vak én bij de ontwikkeling van de taal die daarvoor nodig is

Taal- en leesbeleidsplan FKE

- Doelen:
 - 2022-2023: Creëren van inzicht en draagvlak FKE-collega's
 - 2023-2024: Aan de slag en al doende samen professionaliseren
 - Op de langere termijn: ontwikkelen van kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn in het begeleiden van studenten in de ontwikkeling van hun professionele taalvaardigheid naar 4F-niveau
- 'Praatplaat' als middel
- Samen met het werkveld
- Borging en verduurzaming

ONDERWIJS IN MEERTALIGE CONTEXTEN

Hoe?

KIJK, DEZE LEERKRACHTEN DRAGEN BIJ AAN GELIJKE ONDERWIJS KANSEN VOOR IEDER KIND > FOR SOCIETY

< Alle teams

Team Pabo Tilburg ...

- Algemeen
- Hike
- Voltijd team

 Algemeen Posts **Bestanden** PLC Notebook Jaarrooster Portal Tilburg +

+ Nieuw Uploaden Bewerken in rasterweergave Delen Koppeling kopiëren Synchr

Documenten > General > Taal- en leesontwikkelen opleiden

	Naam		Gewijzigd	Gewijzigd door	+ Kolom toevoeg
	Achtergrondinformatie	 ...	21 december 2022	Croon,Katinka C.H....	
	Didactische handreikingen		21 december 2022	Croon,Katinka C.H....	
	Hogeschooltaal		23 augustus 2023	Croon,Katinka C.H....	
	Praatplaat		21 december 2022	Croon,Katinka C.H....	
	Praktijkvoorbeelden		21 december 2022	Croon,Katinka C.H....	
	2023-2024 Taal- en leesontwikkelen oplei...		24 augustus 2023	Croon,Katinka C.H....	

TOP 8: didactische tips voor

Taalontwikkelen Opleiden in de P raktijk

Het mondeling verwoorden van kennis en inzichten helpt studenten bij het schriftelijk weergeven van hun kennis en inzichten.

expertaanbod

- Tip 1:** Geef studenten binnen jouw aanbod de gelegenheid om eerst samen (met jou) na te denken over en eigen woorden te geven aan vakkennis en vakdidactiek. Gebruik hiervoor interactieve werkvormen.
- Tip 2:** Laat studenten schriftelijk vastleggen wat die interactie hen oplevert en stimuleer hen samen te bespreken wat ze hebben opgeschreven.
- Tip 3:** Bied de voor jouw vak belangrijke vakconcepten en vakbegrippen aan, maar stimuleer ook het gebruik van die vaktaal door studenten, zowel mondeling als daarna ook schriftelijk.

tutorbegeleiding

- Tip 4:** Bespreek samen met studenten relevante vakliteratuur en/of laat studenten samen relevante vakliteratuur bespreken. Wat is hoofd- en wat is bijzaak en welke vakbegrippen spelen een belangrijke rol?
- Tip 5:** Geef samen met studenten in interactie betekenis én waarde aan de voor jouw vak relevante vakconcepten en vakbegrippen.
- Tip 6:** Stimuleer studenten om zich eerst voldoende te oriënteren (en daar voor zichzelf schriftelijke aantekeningen van te maken) en dan pas hun kennis en inzichten schriftelijk weer te geven.
- Tip 7:** Bekijk samen met studenten eerst een voorbeeldtekst en bespreek vervolgens samen met hen wat het doel van de tekst is en waarom de tekstopbouw passend is bij dit doel. Ga ook na waarom het taalgebruik passend is (incl. vaktaal).
- Tip 8:** Geef studenten tussentijds feedback op het schrijven van de betreffende tekst en bied werkvormen aan waarbij studenten elkaar tussentijds feedback geven. Tekstdoel, tekstopbouw, inhoudelijke kwaliteit en tekststructuur spelen daarbij een rol (zie deel 1 van *Codebreker*).

Cruciaal

- Het voortdurende gesprek is nodig.
- Elkaar inspireren met werkvormen die werken
- Een lange adem...
- Draagvlak vanuit alle geledingen

Meer weten over het FKE-taalbeleid?

[Taal- en leesbeleid Fontys Kind en Educatie \(gxcloud.net\)](https://www.gxcloud.net)

k.decroon@fontys.nl

e.somers@fontys.nl

v.hanssen@fontys.nl

m.bouckaert@fontys.nl